

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJRP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	14 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *бубликами фиолетового цвета* zamiast *кубиками фиолетового цвета* w zadaniu 3.2.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *сходов* zamiast *лестницы* w zadaniu 3.3.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *были бедные* zamiast *были бедно одеты* w zadaniu 6.7.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *кубиками* zamiast *кубиками фиолетового цвета* w zadaniu 3.2.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *бедно* zamiast *были бедно одеты* w zad. 6.7.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *был в роли игрока и в роли ведущего* zamiast *был в роли игрока* w zadaniu 6.6., *он не видел себя в оперетте и родители просили его покинуть вуз* zamiast *он не видел себя в оперетте* w zadaniu 6.5.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *кубиками фиолетового и желтого цветов* zamiast *кубиками фиолетового цвета* w zadaniu 3.2.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *nie widział siebie w operetce* zamiast *не видел себя в оперетте* w zadaniu 6.5.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku rosyjskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku rosyjskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.

5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie [...].</i>	II.8) Zdający odróżnia informacje o faktach od opinii.	A
1.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	D
1.4.			C
1.5.			B
1.6.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	D

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie [...].</i>	II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	C
2.2.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	B
2.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	F
2.4.		II.3) Zdający określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi.	A
2.5.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	E

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedane w naturalnym tempie [...].</i>		
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że największa jest figura niedźwiedzia polarnego.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
полярного медведя	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
белого медведя	
огромного полярного медведя	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
оленья	odpowiedzi niezgodne z tekstem
лисы	
льва	
животного	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
медведя	

Zadanie 3.2.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że problem dotyczył klocków / elementów fioletowego koloru.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
кубиками фиолетового цвета	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
фиолетовыми кубиками	
фиолетовыми деталями лего	
фиолетовыми деталями	
маленьким количеством деталей фиолетового цвета	
приобретением фиолетовых кубиков лего	
поиском фиолетовых деталей	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
кубиками для создания пчелы	odpowieź niezgodna z tekstem
детальями	odpowiezi nie są wystarczająco precyzyjne
кубиками	
кубиками, которых не было на рынке	odpowieź jest nielogiczna / odpowiedź nie zgodna z tekstem
фиолетового цвета	odpowieź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 3.3.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że w dziecięcym pokoju w mieszkaniu w Nowym Jorku Sean Kenney brał udział w budowaniu schodów.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
лестницы (из кубиков лего)
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
лесницы
лесенки
лестницы, с элементами которой можно играть

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
гостиной	odpowiedzi niezgodne z tekstem
стен	
корпусной мебели	
проекта	
конструкции из кубиков	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
конструкции из кубиков в детской комнате	
интерьера (детской комнаты)	
детской комнаты	odpowieź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 3.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że Sean napisał/stworzył książki/podręczniki dla dzieci.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
написал для них книги	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
создал учебники	
написал своеобразные учебники	
выпустил свои книги	
выпустил авторские книги	
опубликовал на сайте свои книги	
написал учебники по сборке лего	
создал инструкции	
даёт им возможность познакомиться с книгой для юных конструкторов	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
опубликовал / записал видеоуроки	odpowiedzi niezgodne z tekstem
хочет предложить прочитать его книгу о сборке конструктора	
показал возможности конструктора	
написал о них	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
создал сайт	

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	<i>палярного мидведя</i>
3.2.	<i>фиалетавыми кубиками</i>
3.3.	<i>лесницы</i>
3.4.	<i>написал учебники</i>

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
4.2.			B
4.3.			A
4.4.			C
4.5.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
5.2.			B
5.3.			A
5.4.			F
5.5.			D

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
6.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
6.3.		III.6) Zdający układa informacje w określonym porządku	A
6.4.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	D

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.
6.6.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>	
6.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	
6.8.		
		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.
		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

W odpowiedzi zdający powinien wskazać przyczynę, dlaczego Piotr zrezygnował ze studiów, tj., że nie widział siebie w operetce / w tym zawodzie.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
не видел себя в оперетте	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
понял, что это не его профессия	
не хотел выступать в оперетте	
ему не нравилась оперетта	
не хотел стать певцем / не хотел петь	
это не для него	
не видел своего будущего в этом учебном заведении	
не видел себя там	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
родители попросили его об этом	odpowiedzi niezgodne z tekstem
играл в театре	
попал на телевидение	
писал сценарии для рекламных роликов	

Zadanie 6.6.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że Piotr poczuł się jak ryba w wodzie występując w roli zawodnika/gracza.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
выступил/выступал в роли игрока	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
попробовал свои силы в роли игрока	
сам играл	
выступил в роли участника игры	
встал за игровой стол	
справился с ролью игрока	
отвечал на вопросы игры	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
выиграл в «Своей игре»	odpowiedzi niezgodne z tekstem
прошёл кастинг	
участвовал в передаче	odpowiedzi nie są wystarczająco precyzyjne
демонстрировал (свою) эрудицию	
отвечал на вопросы	

Zadanie 6.7.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja o tym, że organizatorzy gry postanowili ubierać graczy w togi, ponieważ uczestnicy byli biednie ubrani.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
были (очень) бедно одеты
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)
приходили в бедной/убогой одежде
имели бедную одежду
были в неподходящей одежде

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
потрясающие, энциклопедически подкованные игроки	odpowiedzi niezgodne z tekstem
рекламировали лучшие вузы страны	
выглядели одинаково	
были в тяжёлой финансовой ситуации	odpowieź nie jest wystarczająco precyzyjna
у них была бедная одежда	odpowieź nie łączy się z otoczeniem luki

Zadanie 6.8.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że kandydaci do udziału w grze muszą odpowiedzieć na pytania testu.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
(правильно) ответить на вопросы теста/онлайн-теста	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
пройти тест	
пройти онлайн-тест	

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
отправить заявку на электронную почту	odpowiedzi niezgodne z tekstem
пройти телефонный отбор	
показать свои знания	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.5.	понял, што эта не ево професия
6.6.	был в роли играка
6.7.	были бедна адеты
6.8.	атветит на вапросы тэста

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
7.2.			D
7.3.			B
7.4.			D
7.5.			A
7.6.			B

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>толще</i>
8.2.			<i>громкости</i>
8.3.			<i>бюджет</i>
8.4.			<i>людей</i>

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>о младшей сестре</i>
9.2.			<i>в прошлом году</i>
9.3.			<i>ходят по улицам / ходят улицами</i>
9.4.			<i>на испанском языке / об испанском языке</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie akceptuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.
3. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
8.1.	<i>толше</i>
8.2.	<i>громкасти</i>
8.3.	-
8.4.	-

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
9.1.	<i>младшей сестре</i>
9.2.	-
9.3.	<i>ходят па улицам</i>
9.4.	-

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat wybrany przez Ciebie. Zakreśl jego numer.

1. Coraz większą popularnością cieszą się podróże samochodem kempingowym. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety takiego sposobu podróżowania.
2. Wraz z kolegami z klasy chcecie nawiązać współpracę ze szkołą za granicą. W **liście** do dyrektora swojej szkoły przedstaw korzyści płynące z takiej współpracy oraz napisz, jakiej pomocy oczekujecie ze strony dyrekcji i nauczycieli.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne (list)

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny
2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu				

<p>4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi</p>	<p>R A L</p>	<p>zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami</p>	<p>zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi</p> <p>zdający stosuje zakończenie schematyczne (szampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy</p> <p>zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami</p>	<p>brak zakończenia</p> <p>zakończenie nie jest komunikatywne</p> <p>zakończenie nie jest zgodne z tematem</p> <p>zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi</p>
<p>5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>R A L</p>	<p>wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
<p>1. Elementy charakterystyczne dla formy</p>	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
<p>2. Kompozycja</p>	<p>R A L</p>	<p>wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>3. Segmentacja</p>	<p>R A L</p>	<p>tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>
<p>4. Długość pracy</p>	<p>R A L</p>	<p>długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów</p>	<p>wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.</p>

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Jeżeli zdający tworzy wypowiedź w innej formie niż wskazana w temacie (np. pisze list zamiast rozprawki), praca jest kwalifikowana we wszystkich elementach formy na poziom 0.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Coraz większą popularnością cieszą się podróże samochodem kempingowym. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz wady i zalety takiego sposobu podróżowania.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki „za i przeciw” powinien przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się do podróżowania samochodem kempingowym oraz stwierdzenie, że w pracy będą rozpatrywane dobre i złe strony tego sposobu podróżowania (wymaga tego ten typ rozprawki). Jeśli teza zawiera ogólne odniesienie do podróżowania bez nawiązania do samochodu kempingowego, to jest traktowana jako niezgodna z tematem. Za poprawną uznaje się tezę, w której zdający zamiast wyrazu *автомом/кемпер/дом на колесах/трейлер* używa wyrazu *машина/автомобиль*, a przedstawione w rozwinięciu argumenty nie wykluczają, że wypowiedź dotyczy podróżowania kamperem.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, wskazywać, że prezentowane będą wady i zalety. Na przykład: *Путешествие в автомобиле имеет свои плюсы и минусы.*
3. Jeśli teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki, np. Czy to jest dobry pomysł?, uznaje się ją za odbiegającą od tematu. (Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą omawiane wady i zalety, np. *Какие есть плюсы и минусы путешествий в автомобиле?*)
4. Fakt, że teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jest poważną usterką w zakresie zgodności z tematem. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki ORAZ jest niezgodna z treścią rozwinięcia, jest kwalifikowana na poziom 0., (np. rozprawka „za i przeciw” z jednostronną tezą oraz dwustronną argumentacją).
5. Użycie zwrotów typu: *Moim zdaniem, Według mnie* nie wpływa na obniżenie jakości tezy w rozprawce „za i przeciw”, jeśli zdający wskazuje w tezie na wady i zalety danego zjawiska.

6. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że coraz większą popularnością cieszą się podróże samochodem kempingowym, nie jest tezą.
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Сегодня многие люди всё чаще отправляются в путешествие кемпером. Такой способ путешествовать имеет свои плюсы и свои минусы.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
Люди часто путешествуют в автодоме. Хорошо ли это?	teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem, które nie zapowiada struktury rozprawki)
Путешествовать – это всегда интересно и увлекательно.	teza niezgodna z tematem
Сегодня многие часто путешествуют в автодоме.	brak tezy
В последнее время люди всё чаще отправляются в путешествие в кемпинге. Это имеет свои плюсы и минусы.	Zdający używa niewłaściwego wyrazu (zakładamy, że <u>używa tego samego wyrazu w rozwinięciu</u> oraz że <u>argumenty w rozwinięciu pasują do tematu</u>). Taka realizacja poszczególnych części danej pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).

Elementy tematu

1. Elementami są: (1) wady i (2) zalety podróżowania samochodem kempingowym.
2. Jeśli argument przedstawiony przez zdającego jest sprzeczny z tematem, czyli nie odnosi się do podróżowania właśnie samochodem kempingowym, nie bierze się tego argumentu pod uwagę, oceniając dany element.
3. Jeśli zdający we wstępie wprowadza temat podróżowania samochodem kempingowym, a w argumentacji nie wspomina o samochodzie kempingowym, taka realizacja poszczególnych elementów jest akceptowana.
4. Jeżeli zdający nie odnosi się w swojej pracy bezpośrednio do podróżowania samochodem kempingowym, ale przedstawione argumenty nie wykluczają, że chodzi o podróżowanie samochodem kempingowym, to taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
5. Jeżeli zdający pisze opowiadanie/artykuł/list o podróżowaniu samochodem kempingowym, to taka praca jest uznawana jako praca niezgodna z poleceniem.

(1) wady

Zdający może/powinien odnieść się do takich problemów, jak np.:

- słabo rozwinięta infrastruktura dla samochodów kempingowych
- ograniczony zapas wody i żywności
- ograniczenia związane z wymiarami pojazdu
- brak komfortu podróżowania
- bezpieczeństwo podróżowania
- konieczność dbania o kamper i jego stan techniczny
- koszt zakupu/wynajmu samochodu kempingowego.

(2) zalety

Zdający może/powinien odnieść się do takich zagadnień/aspektów, jak np.:

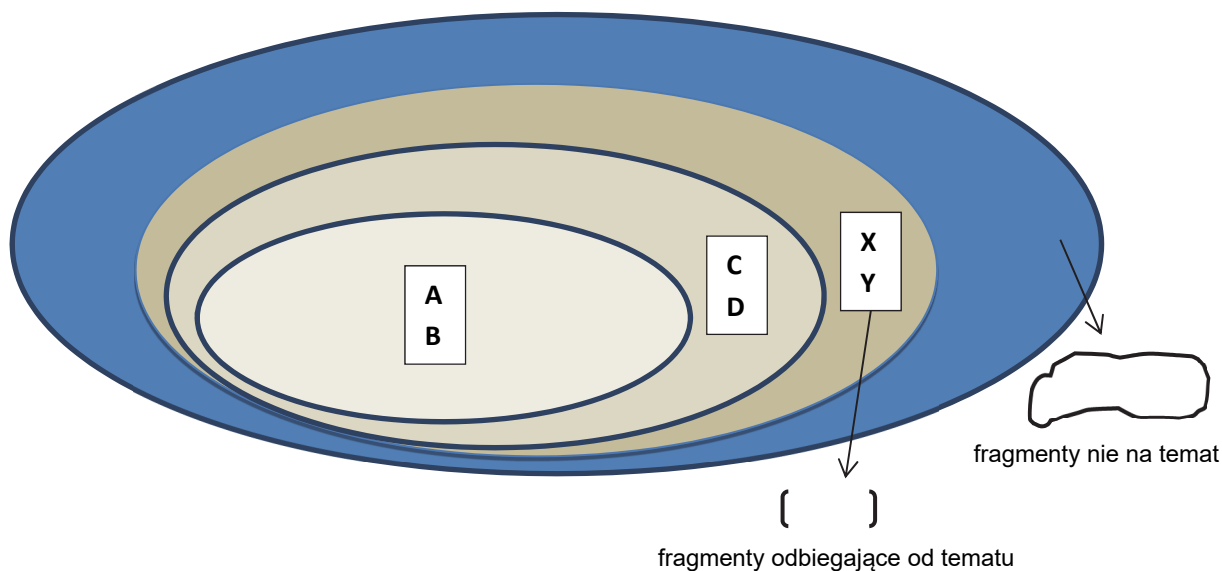
- możliwość zabrania ze sobą dużej ilości bagażu
- oszczędności na noclegach
- decydowanie o wyborze trasy
- bliskość natury
- możliwość tańszego podróżowania całą rodziną
- niezależność w podróżowaniu.

Zgodność z tematem

Coraz większą popularnością cieszą się podróże samochodem kempingowym. } „główka”

Napisz **rozwprawkę**, w której przedstawiś wady i zalety takiego sposobu podróżowania.

elementy tematu



1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
 - opis samochodu kempingowego
 - charakterystyka grup ludzi preferujących podróżowanie samochodami kempingowymi
 - przyczyny rosnącego zainteresowania podróżowaniem samochodami kempingowymi.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - zalety/wady podróżowania całą rodziną
 - zalety/wady podróżowania na własną rękę
 - opis parkingów
 - relacja z podróży samochodem kempingowym (bez odniesienia do wad i zalet).

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - plany na wakacje
 - opis najlepszego miejsca na wypoczynek
 - rozważania na temat sposobów spędzania czasu wolnego
 - opowiadanie na temat zakupu samochodu
 - rady dla podróżujących.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, np. *кемпинг* zamiast *автомобиль / кемпер / трейлер / машина с жилым прицепом*, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeżeli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Przykłady schematycznego zakończenia rozprawki	Przykłady zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
Поэтому можно сказать, что в таких путешествиях есть и плюсы, и минусы.	Мне нравится путешествовать на машине.
Подводя итог, можно сказать, что нужно хорошо подумать, прежде чем принять такое решение, потому что тут есть как положительные, так и отрицательные стороны.	Можно сделать только один вывод: если хочешь путешествовать с комфортом, то поездки кемпером не для тебя.

LIST FORMALNY

Temat

Wraz z kolegami z klasy chcecie nawiązać współpracę ze szkołą za granicą. W liście do dyrektora swojej szkoły przedstaw korzyści płynące z takiej współpracy oraz napisz, jakiej pomocy oczekujecie ze strony dyrekcji i nauczycieli.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Wstęp

1. Wstęp musi zawierać cel/powód napisania listu, zgodny z tematem.
2. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do prośby o pomoc ze strony dyrekcji.

Elementy tematu

Aby list był uznany za zgodny z tematem, powinien być skierowany do dyrekcji szkoły i dotyczyć nawiązania współpracy ze szkołą za granicą.

Współpraca nie musi być wieloaspektowym projektem, może być jednorazowa akcją/działaniem.

Elementami są: (1) korzyści, płynące ze współpracy ze szkołą za granicą, (2) pomoc, jakiej zdający i jego koledzy oczekują ze strony dyrekcji i nauczycieli.

(1) Przedstawienie korzyści ze współpracy ze szkołą za granicą

Akceptowane są argumenty dotyczące, np.:

- wymiany grup uczniowskich/nauczycieli
- wymiany doświadczeń
- doskonalenia językowego
- możliwości poznawania innych kultur
- organizacji i realizacji wspólnych projektów.

(2) Przedstawienie, jakiej pomocy oczekuje zdający i jego koledzy ze strony dyrekcji i nauczycieli

Akceptowane są wypowiedzi, w których zdający przedstawia konkretne prośby, propozycje, pomysły, dotyczące, np.:

- przydzielenia opiekuna
- znalezienia placówki zagranicznej i nawiązania z nią kontaktu
- sporządzenia pisma do dyrekcji zagranicznej placówki
- opracowania programu współpracy
- wsparcia finansowego tego projektu
- przydzielenia pomieszczenia do spotkań
- zabezpieczenia potrzebnego sprzętu.

Jeśli zdający nie przedstawia konkretnych próśb/swoich pomysłów w sprawie oczekiwanej pomocy, np. wyraża potrzebę pomocy, ale nie precyzuje, w jaki sposób dyrekcja i nauczyciele mogą pomóc, realizacja drugiego elementu tematu jest kwalifikowana na poziom 0.

Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją drugiego elementu polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.

Zgodność z tematem

Wraz z kolegami z klasy chcecie nawiązać współpracę ze szkołą za granicą. } „główka”
W liście do dyrektora swojej szkoły

przedstaw korzyści płynące z takiej współpracy oraz

element 1.

napisz, jakiej pomocy oczekujecie ze strony dyrekcji i nauczycieli.

element 2.

1. Fragmenty wypracowania zgodne z tematem:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.:
 - potrzeby młodzieży szkolnej
 - konieczność aktywizacji uczniów
 - pozytywne aspekty współpracy międzynarodowej
 - przedstawienie grupy aktywistów

- opis już rozpoczętych działań
- opis podobnych działań w przeszłości i korzyści wynikających z nich.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.:
 - przedstawienie innych inicjatyw (nie dotyczących współpracy międzynarodowej) realizowanych przez grupę uczniów
 - rozważania na temat współpracy z innymi szkołami w kraju
 - opis funkcjonowania zagranicznych szkół.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.:
 - porady, jak uczyć się języków obcych
 - propozycja organizowanie obozu / kursu językowego / wycieczki zagranicznej
 - opis nauczyciela języka obcego.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu, który jest kluczowy dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za element rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest też wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypracowania.

Dopuszczalne jest krótkie zakończenie listu, ale aby mogło ono być zakwalifikowane na poziom 2., musi odnosić się do kwestii poruszanych w rozwinięciu, np. *Надеюсь, что Вы нам поможете, и мы сможем общаться с нашими зарубежными ровесниками.*

Zakończenie ograniczające się do utartych zwrotów stosowanych w zakończeniu listu, np.: *Жду ответа; Надеюсь, что вы откликнетесь на нашу просьбу.* jest kwalifikowane jako schematyczne.

Elementy charakterystyczne dla formy

List do dyrekcji szkoły jest listem formalnym. Akceptowane są zwroty rozpoczynające i kończące o charakterze formalnym i półformalnym standardowo używane w języku rosyjskim (*Уважаемый господин директор! Уважаемый Григорий Сергеевич! Уважаемый господин Петров! Уважаемый господин! Уважаемый директор!*)

Nie są akceptowane zwroty nieformalne (np. *Привет! Пока! Здравствуй!*) oraz nieodpowiednie w kontekście formalnego listu w języku rosyjskim (np. *Дорогой директор! Дорогой Сергей Петрович!*)

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

4. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
5. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
6. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
7. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadawalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *хороший, интересный*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *путешествовать всей семьёй* zamiast *путешествовать целой семьёй*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. Я хачу обратиться к Вам с просьбой.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (qzać) w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu.]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
- Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub

od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym* (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślone linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślone linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), *10 января 2015* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 wyraz, XX век = 2 wyrazy.
4. Adres i podpis nie są liczone w liście.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. – 4 wyrazy.